

JURNALİST PEŞƏSİNİN CƏFAKƏŞİ

İSTEDADLI QƏLƏM SAHİBİ SONA BAĞIROVA

Narahat dünyamızda jurnalistika peşəsinin xüsusi yeri vardır. Cəmiyyətdə peşəkar ədəbi işçi kimi çalışan jurnalistlər sözün həqiqi mənasında fədakarlardır. Məlumdur ki, Azərbaycan milli mətbuatının əsasını görkəmli maarifçi Həsən bəy Zərdabi 140 il öncə min bir əziyyətlə yaratdığı "Əkinçi" qəzeti ilə qoyub. Həsən bəy Zərdabi "Əkinçi" qəzeti ilə eyni zamanda çar Rusiyası dövründə Azərbaycan övladlarının maariflənməsi, işıqlı gələcəyi namına parlaq yol açdı.

140 il ərzində mətbuat tariximiz zəngin olduğu qədər bu sahədə hər zaman gözəl qələmi olan jurnalistləri ilə seçilib. Təəssüf ki, ömrünü jurnalist peşəsinə bağlayan həmkarlarımızın bəziləri bu gün həyatda olmasalar belə təsliverici odur ki, onlar mətbuatımıza yeni nəfəs və başucalıq gətiriblər.

Dünyasını vaxtsız dəyişmiş fədakar qələm sahiblərindən biri "Əməkdar jurnalist" Sona Bağirovadır. Sona Bəhrəli qızı Bağirova 1929-cu il mayın 1-də Bakının Bülbülə kəndində doğulub. Sona ailədə tərbiyə alan on övladdan yedincisi olub. Uşaqlıq illəri müharibə illərinə təsadüf edib. Böyük qaradaş Nağı Böyük Vətən müharibəsində həlak olub. Atası Bəhrəli Nağı oğlu və "Qəhrəman ana" medalı ilə təltif olunan anası Bikəxanım Məşədi Hacı qızı demək olar ki, bütün övladlarının ali təhsil almasına çalışıblar. Sona Bağirova ilk təhsilini 79 nömrəli məktəbdə alıb, sonradan orta təhsilini Balakən rayonundakı Nizami adına məktəbdə davam etdirir. 1948-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinə daxil olur. Tələblik illərində görkəmli yazıçı və ədəbiyyatşünas alim Mir Cəlil Paşayevdən, eləcə də tanınmış elm xadimləri Məmməd Cəfərdən, Feyzulla Qasımsadədən, İsmayıl Əlizadədən, Məmmədhusayn Təhmasibdən dərslər alır. 1949-cu ildə universitetin ikinci kursunda oxuyarkən "Kommunist" qəzetində ilk yazısı dərc olunur.

Hələ uşaqlıq illərində o, ağılına belə gətirməzdi ki, nə vaxtsa jurnalist peşəsinə seçəcəkdir. Dövrün nəbzini tutaraq əlindəki sehrli qələmi ilə xariqələr yaradacaqdır. İllər keçir. O, zamanın ağır açılarını görməklə bərabər, Azərbaycanın görkəmli simalarının, ziyalılarının məşəqqətli həyatından,

gənc nəslin təlim-tərbiyəsindən bəhs edən bir-birindən maraqlı məqalələr müəllifi kimi tanınır. Həyatın acı sınaqlarından üzüağ çıxan Sona Bağirova ailəsinin də qayğısını çəkməli olur. Dünyalar qədr sevdiyi övladları Sevincə, Sevdaya və Tamillaya qayğıkeş ana, həyatda isə arxa və dayaq olur. Uç balasına ali təhsil verməklə bərabər Sona xanım onlara həm də böyük əxlaq tərbiyəsi verir.

Mətbuatda çalışdığı illər ərzində Sona xanım həmişə cəfakəşliyi, işinə prinsipiallığı ilə həmkarlarından seçilib. Milyonlarla oxucusu olan "Azərbaycan gəncləri" qəzeti Sona Bağirova üçün böyük həyat məktəbi olub. Bu məktəbdə onun hər günü, hər ayı mənəli və yaddaqalan keçib. Jurnalist həmkarlarından Cəmil Əlibəyov, İdris Qasımov, Hacı Hacıyev hələ sağlığında ona saflığına, dürüstlüyünə

və zəngin mənəviyyatına görə dərin hörmət bəsləyiblər.

Sona Bağirova jurnalist fəaliyyəti dövründə Azərbaycanı qarış-qarış gəzir. O, "Azərbaycan gəncləri" qəzetində işləyərkən ona ünvanlanan şikayət məktublarının arxasında Azərbaycanın ucqar kəndlərinə gedərək, düzlüyün, həqiqətin təntənəsinə nail olur.

Onun qələmi çox haqsızlıqlara divan tutmaqla, ümitsizlərə də arxa olur. Maraqlısı odur ki, kişi qeyrətli olan bu xanımın yolunu təbiətin şiltaqlığı kəssə belə o, saf əqidəsindən dönmür. Bir sözlə, peşəkar jurnalist olaraq yalnız haqq-ədələtin qələbə müjddəçisinə çevrilir.

Ötən əsrin 70-80-ci illərində ermənilərin Azərbaycan xalqına

qarşı törətdikləri qərəzli haqsızlıqları Sona Bağirova dəqiqliklə görə bilmişdi. Yazdığı xatirələrdə də qeyd edir ki, "Azərbaycan gəncləri" qəzetinə də həyasızlaşan ermənilərdən şikayət məktubları gəlirdi.

Sona xanım belə məktubları araşdıranda onun qələmi susmayıb, həqiqəti yazdı. Qəzəblənən ermənilər Sona Bağirovaya qarşı qərəzli məhkəmə də keçirmişdilər. Bir dəfə ermənilər Sona xanımdan Moskvaya şikayət məktubu yazırlar. Ancaq onlar istediklərinə nail ola bilmirlər. Çünki Sona Bağirova əsl jurnalist kimi faktları düzgün və obyektiv araşdırdığından onun işində heç bir nöqsan aşkar olunmur.

Məlumdur ki, 1988-ci ildən Dağlıq Qarabağa xain qonşularımız olan ermənilər qənim kəsildi. Azərbaycanın ayrılmaz ərazisi olan Qarabağ torpağına qarşı elan olunmamış müharibədə iğid oğullarımızın şəhid olması bir ana kimi onun qəlbinə yandırdı. O zaman Sona Bəhrəli qızı qələmini süngüyə çevirir. Müharibənin odalovunda Sona Bağirovanın yazdığı məqalələr xalqına dayaq olur. Hətta hərbi prokurorluqda müstəntiq işləyən A.Smironovun hədələri də əsla onu qorxutmur.

1991-ci il yanvarın 9-da "Molodoy Azerbaydjana" qəzetinin müxbiri Salatın Əsgərova Laçından Şuşaya gedərkən yolda qətlə yetirildi. İstedadlı qələm sahibi

Salatın Əsgərovanın faciəli ölümü xalqımızı, onun jurnalist həmkarlarını sarsıdır. Yaxından tanıdığı Salatın xanımın faciəli ölümü ona ağır təsir edir. Sona Bağirova o zaman döyüş səngərində olsa belə nə vaxtsa Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Salatın Əsgərovanın qisasının ermənilərdən alacağına and içir.

Cəsəretli, qorxmaz Sona xanımın səsi odlu nöqtələrdən, cəbhə xəttindən gəlir. Sona Bağirova dəfələrlə ermənilərlə sərhəddə yerləşən kəndlərə gedərək, gördüklərini qələmə alardı. Hətta ölümün bir addımlığında olsa belə o, geriye dönməzdi. 90-cı illərin əvvəlləri müharibənin çətin günləri idi. Sona Bəhrəli qızı Kərkicahanın, Daşaltının, Şuşanın, Laçının, Xocalının, Xankəndinin, Qubadlinin, Əsgərovanın və Ağdərənin döyüş bölgələrindən hazırladığı reportajlarla oxucuların görüşünə gələr, əsgərlərimizi qələbəyə ruhlandırardı.

O zaman rəsmi Moskva Azərbaycanın müstəqilliyi ilə barışmaq istəməzdi. Rusiyanın mətbu orqanı olan "Krasnaya zvezda" qəzetində isə xalqımıza qarşı böhtanlar, hədə-qorxular səngimək bilmirdi. "Krasnaya zvezda" qəzetinin bir sayında isə belə yazılmışdı: "Jurnalist Sona Bağirovanın məqalələrini oxuduqdan sonra Rusiyada xidmət edən azərbaycanlı əsgərlər və zabitlər hərbi hissələrdən yayınaraq Qarabağa döyüşə gedirlər".

Göründüyü kimi, Sona xanımın yazdığı məqalələr Rusiyada hərbi xidmətdə olan əsgərlərimizə, zabitlərimizə böyük təsir etdiyindən, onlar ağır günlərimizdə Vətənə qayıdırdılar. Beləcə, Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın vahid komandanlığı, hərbi zabitlərinə ehtiyacı olduğu zamanda Sona Bağirovanın ürək yanığı ilə yazdığı məqalələr Rusiyadakı iğid oğullarımıza da bir çağırış oldu.

Dövrü mətbuatda ədəbi yaradıcılığına və əsl jurnalist peşəkarlığına görə Sona Bağirova "Əməkdar jurnalist" adına layiq görülmüşdü. O isə düşündü ki, Qarabağ müharibəsində iğid oğullarımızı şəhid verdiyimizdən, indi mənim sevinməyə mənəvi haqqım yoxdur. Çünki müharibədə övlad itirən anaların çəkdiyi dərdi də Sona xanım özünü bilirdi.

Mətbuatla bərabər ictimai işlərdə də Sona Bağirovanın işi qənaətbəx hesab olunurdu. Mübariz ziyalı xanım Azərbaycan Qadınlar Cəmiyyətinin fəal üzvlərindən biri idi. O illərdə Sona Bağirova Azərbaycan Qadınlar Şurasının üzvləri ilə birlikdə Qarabağa birbaşa döyüş bölgələrinə gələrək, əsgərlərimizə mənəvi dayaq olmuş və alovlu çıxışlar etmişdi.

1992-ci ildə Sona Bağirovanın taleyinə Məşhədi, Məkkəni, Kəbəni ziyarət etmək qismət oldu. Sona xanım həmin müqəddəs ocaqları ziyarət edərkən Uca Yaradandan tezliklə torpaqlarımızın erməni işğalından azad olmasını diləyir.

Ötən əsrin 90-cı illərində dövrü mətbuatımızda yenidən Sona Bağirovanın imzası görünür. O, "Açıq söz", "Bakının səsi", "Bakı post", "Nəbz" qəzetlərində çalışaraq, maraqlı yazılarla oxucuların görüşünə gəlir. Sona Bağirova ömrünün sonuna qədər daim yaradıcılıq axtarışında olur. Sözlünün kəsəri, məntiqi düşüncəsi ilə mətbuatımıza öz imzasını həkk etdirir. Azərbaycan mətbuatının cəfakəşi Sona Bağirova 2001-ci il mayın 10-da dünyasını dəyişmişdir.

Ömrünü Azərbaycan jurnalistikasına həsr edən, istedadlı qələm sahibi, "Əməkdar jurnalist" Sona Bağirovanın əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində əbədi yaşayacaqdır.

✍ Təranə SƏDA